

16 Οκτωβρίου 2025

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΗΣ ΤΑC ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

(Μικτή Εκπαίδευση – Blended Learning)

1. Προοίμιο

Ο όρος «μικτή εκπαίδευση» (blended learning) αναφέρεται σε μια εκπαιδευτική προσέγγιση που συνδυάζει τη χρήση ψηφιακών πλατφορμών με δραστηριότητες δια ζώσης εκπαίδευσης. Η προσέγγιση αυτή προσφέρει μεγαλύτερη ευελιξία και μπορεί να διευκολύνει την πρόσβαση στην εκπαίδευση.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης Εκπαίδευσης (Training Accreditation Committee – TAC) επιβεβαιώνει εκ νέου ότι η **πλήρης εκπαίδευση στην ψυχοθεραπεία δεν πρέπει να πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω διαδικτυακών πλατφορμών**. Η εκπαίδευση στην ψυχοθεραπεία απαιτεί άμεση ανθρώπινη αλληλεπίδραση, βιωματική μάθηση και φυσική παρουσία, στοιχεία τα οποία δεν μπορούν να αντικατασταθούν από διαδικτυακές μεθόδους. Η ουσιαστική δια ζώσης επαφή είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της ακεραιότητας των επαγγελματικών προτύπων και την ανάπτυξη των βασικών δεξιοτήτων των ψυχοθεραπευτών.

Στο πλαίσιο αυτό, στις **16 Μαρτίου 2024, στη Βιέννη**, η Γενική Συνέλευση του Διοικητικού Συμβουλίου υιοθέτησε πολιτική σύμφωνα με την οποία ένα «**πρόγραμμα εκπαίδευσης στην ψυχοθεραπεία που πραγματοποιείται κατά 100% διαδικτυακά δεν θα μπορούσε να πληροί τις προϋποθέσεις για το καθεστώς EAPTI και την απονομή του ECP**».

Ως εκ τούτου, οι διαδικτυακές πλατφόρμες θα πρέπει να χρησιμοποιούνται συμπληρωματικά προς τη δια ζώσης εκπαίδευση και υπό σαφώς καθορισμένες προϋποθέσεις.

Οι ακόλουθες κατευθυντήριες οδηγίες αποσκοπούν στον καθορισμό σαφών παραμέτρων για την ενσωμάτωση διαδικτυακών και δια ζώσης στοιχείων στην εκπαίδευση στην ψυχοθεραπεία.

2. Γενικές αρχές

- Η διαδικτυακή εκπαίδευση μπορεί να **συμπληρώνει**, αλλά όχι να **αντικαθιστά**, τη δια ζώσης εκπαίδευση.
- Κάθε διαδικτυακή συμμετοχή πρέπει να πραγματοποιείται **ζωντανά και σε συγχρονισμένη μορφή**, δηλαδή ο εκπαιδευτής (ή θεραπευτής/επόπτης) και ο εκπαιδευόμενος (ή ασκούμενος) να είναι παρόντες ταυτόχρονα, με δυνατότητα άμεσης αμφίδρομης επικοινωνίας.
- **Ηχογραφημένες ή προηχογραφημένες συνεδρίες δεν είναι αποδεκτές** ως υποκατάστατο της άμεσης διδασκαλίας, θεραπειάς ή εποπτείας.
- Απαιτείται **ελάχιστο ποσοστό δια ζώσης εκπαίδευσης** σε κάθε επιμέρους τομέα της εκπαίδευσης στην ψυχοθεραπεία.
- Τα εκπαιδευτικά ινστιτούτα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η διαδικτυακή εκπαίδευση πραγματοποιείται μέσω **ασφαλών πλατφορμών που προστατεύουν την ιδιωτικότητα**, εγγυώνται την

εμπιστευτικότητα και την προστασία των δεδομένων και συμμορφώνονται με τα επαγγελματικά δεοντολογικά πρότυπα.

• Τα εκπαιδευτικά ιδρυτήρια πρέπει να τηρούν **τεκμηρίωση όλων των διαδικτυακών δραστηριοτήτων και των πλατφορμών** που χρησιμοποιούνται.

3. Μικτή εκπαίδευση στην εκπαίδευση ψυχοθεραπείας: Κατευθυντήριες οδηγίες ανά εκπαιδευτικό τομέα

α. Θεραπεία των εκπαιδευομένων

• Η **ατομική θεραπεία των εκπαιδευομένων** μπορεί να πραγματοποιείται διαδικτυακά σε περιορισμένο βαθμό, με συνήθως **40% των συνεδριών κατ' ανώτατο όριο** να επιτρέπεται να πραγματοποιούνται μέσω ασφαλών πλατφορμών ζωντανής βιντεοεπικοινωνίας.

Συνιστάται ιδιαίτερα:

- η θεραπεία να ξεκινά με άμεση, δια ζώσης επαφή,
- οι δια ζώσης συνεδρίες να κατανέμονται ανά έτος καθ' όλη τη διάρκεια της θεραπείας.

• Η **ομαδική θεραπεία των εκπαιδευομένων** μπορεί να πραγματοποιείται μέσω διαδικτυακών πλατφορμών σε ποσοστό έως **20% κατ' ανώτατο όριο**. Το βάθος της διαπροσωπικής δυναμικής, των διεργασιών της ομάδας και της φυσικής παρουσίας του θεραπευτή απαιτεί δια ζώσης επαφή.

β. Θεωρία και Μεθοδολογία

• Οι **θεωρητικές διαλέξεις**, είτε μη διαδραστικές (*ex cathedra*) είτε διαδραστικές υπό την έννοια του διαλόγου, των ερωτήσεων και των απαντήσεων (παραμένοντας όμως αποκλειστικά θεωρητικές), μπορούν να πραγματοποιούνται ζωντανά μέσω διαδικτυακών πλατφορμών.

• Τα **εργαστήρια μεθοδολογίας**, τα οποία αναφέρονται επίσης ως **εκπαίδευση δεξιοτήτων** (*skills training*), μπορούν να πραγματοποιούνται διαδικτυακά σε ποσοστό έως **30% κατ' ανώτατο όριο, κατά κανόνα, και μόνο όταν αυτό είναι απολύτως αναγκαίο**.

Κάθε διαδικτυακή εκπαίδευση στη μεθοδολογία πρέπει να παραμένει πλήρως διαδραστική, ζωντανή και βιωματική, διασφαλίζοντας ισοδύναμη ποιότητα μάθησης και εποπτείας με την εκπαίδευση που πραγματοποιείται δια ζώσης.

γ. Εποπτεία

• Η **ατομική εποπτεία** μπορεί να πραγματοποιείται μέσω ασφαλών πλατφορμών ζωντανής βιντεοεπικοινωνίας. Ο επόπτης και ο εκπαιδευόμενος πρέπει να συναντώνται δια ζώσης **τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο**. Η άμεση αυτή επαφή είναι απαραίτητη για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης, την ανάληψη ευθύνης και την επαγγελματική ανάπτυξη.

• Η **ομαδική εποπτεία** μπορεί να πραγματοποιείται εν μέρει διαδικτυακά υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Το μέγεθος της ομάδας δεν θα πρέπει, κατά κανόνα, να υπερβαίνει τους **5 συμμετέχοντες**. Το όριο αυτό διασφαλίζει το απαιτούμενο βάθος αλληλεπίδρασης, παρατήρησης και εξατομικευμένης ανατροφοδότησης που είναι απαραίτητα για την εκπαίδευση στην ψυχοθεραπεία.
- Απαιτείται **τουλάχιστον μία δια ζώσης συνάντηση με τον επόπτη κάθε έτος**.
- Οι συνεδρίες πρέπει πάντοτε να πραγματοποιούνται ζωντανά και συγχρονισμένα. **Καμία ηχογράφηση δεν μπορεί να υποκαταστήσει την παρουσία.**

δ. Κλινική εργασία των εκπαιδευομένων υπό εποπτεία

• Η **ατομική ψυχοθεραπευτική εργασία με θεραπευόμενους υπό εποπτεία** μπορεί να πραγματοποιείται διαδικτυακά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και σε ποσοστό έως **20% κατ' ανώτατο όριο**.

Σε περίπτωση που ο εκπαιδευτικός οργανισμός επιτρέπει διαδικτυακή κλινική εργασία υπό εποπτεία (έως 20%), απαιτείται να παρέχει στους εκπαιδευόμενους **ειδική εκπαίδευση για την παροχή ψυχοθεραπείας σε διαδικτυακή μορφή**.

• Η **ομαδική ψυχοθεραπευτική εργασία των εκπαιδευομένων υπό εποπτεία** μπορεί να πραγματοποιείται μέσω διαδικτυακών πλατφορμών σε ποσοστό έως **20% κατ' ανώτατο όριο**.

• Η **ψυχοθεραπευτική εργασία με ζευγάρια ή οικογένειες υπό εποπτεία** μπορεί να πραγματοποιείται διαδικτυακά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και σε ποσοστό έως **20% κατ' ανώτατο όριο**. Οι επόπτες πρέπει να αξιολογούν προσεκτικά την καταλληλότητα της συγκεκριμένης μορφής για κάθε περίπτωση, να διασφαλίζουν πρόσθετες δεοντολογικές και τεχνικές προϋποθέσεις ασφαλείας και να παρέχουν καθοδήγηση για τη διατήρηση της ποιότητας και της ακεραιότητας της θεραπευτικής διαδικασίας.

ε. Κλινική πρακτική άσκηση

• Η κλινική πρακτική άσκηση πρέπει, κατά κανόνα, να πραγματοποιείται **100% σε ζωντανά κλινικά πλαίσια**.

4. Δεοντολογικές και ποιοτικές διασφαλίσεις

• **Εμπιστευτικότητα:** Όλες οι διαδικτυακές συνεδρίες, συμπεριλαμβανομένης της θεραπείας, των θεωρητικών διαλέξεων, της ατομικής κλινικής εργασίας των εκπαιδευομένων υπό εποπτεία και της εποπτείας, πρέπει να πραγματοποιούνται μέσω **ασφαλών πλατφορμών που προστατεύουν την ιδιωτικότητα**. Εκπαιδευτές, θεραπευτές, επόπτες και εκπαιδευόμενοι πρέπει να διασφαλίζουν ότι δεν πραγματοποιείται μη εξουσιοδοτημένη καταγραφή, κοινοποίηση ή γνωστοποίηση πληροφοριών, σύμφωνα με τα επαγγελματικά δεοντολογικά πρότυπα και τους κανονισμούς προστασίας δεδομένων.

- Οι διαδικτυακές δραστηριότητες πρέπει να συμμορφώνονται με τον **ΓΚΠΔ (GDPR)** και τα πρότυπα προστασίας δεδομένων.
- Τα ινστιτούτα πρέπει να διαθέτουν μηχανισμούς αξιολόγησης της διαδικτυακής μάθησης (δοκιμασίες, αναστοχαστική εργασία, αρχεία εποπτείας).
- Τα ινστιτούτα πρέπει να αναφέρουν στην τεκμηρίωση της διαπίστευσής τους το **ποσοστό της διαδικτυακής εκπαίδευσης που χρησιμοποιείται**, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση της ποιότητας.

5. Ρήτρα για την ενσωμάτωση της Τεχνητής Νοημοσύνης (AI)

Η TAC συνιστά την προσθήκη ρήτρας σχετικά με την **Τεχνητή Νοημοσύνη (AI)** στα Πρότυπα Ποιότητας της EAPTI.

Εργαλεία που βασίζονται στην AI ή υποστηρίζονται από AI μπορούν να χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη θεωρητικών ή διοικητικών πτυχών της εκπαίδευσης, αλλά **δεν πρέπει ποτέ να αντικαθιστούν την άμεση ανθρώπινη αλληλεπίδραση, την εποπτεία, τη θεραπεία ή τη βιωματική μάθηση**.

Κάθε λογισμικό, εργαλείο ή εφαρμογή AI πρέπει να βρίσκεται **διαρκώς υπό τον πλήρη έλεγχο ειδικευμένου και πλήρως καταρτισμένου εκπαιδευτή ψυχοθεραπευτή**.

Τα ινστιτούτα πρέπει να διασφαλίζουν τη διαφάνεια, την ηθικά ορθή χρήση, την προστασία των δεδομένων και τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις εμπιστευτικότητας και του GDPR κάθε φορά που χρησιμοποιούνται εργαλεία ΑΙ.

6. Σύνοψη

Οι διαδικτυακές πλατφόρμες μπορούν να προσφέρουν σημαντική υποστήριξη στην εκπαίδευση στην ψυχοθεραπεία, αλλά πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε **ζωντανή και συγχρονισμένη μορφή**, με ενεργή αμφίδρομη συμμετοχή, μέσω πλατφορμών που εγγυώνται την **εμπιστευτικότητα και την προστασία των δεδομένων**, και πάντοτε εντός αυστηρά καθορισμένων ορίων.

Η άμεση, δια ζώσης επαφή παραμένει το θεμέλιο της εκπαίδευσης και της πρακτικής της ψυχοθεραπείας.

Η ΤΑC συνιστά σε όλους τους οργανισμούς εκπαίδευσης στην ψυχοθεραπεία να τηρούν αυστηρά τις παρούσες κατευθυντήριες οδηγίες, προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα, η ακεραιότητα και τα δεοντολογικά πρότυπα της εκπαίδευσης στην ψυχοθεραπεία.

7. Εξαιρετικές περιστάσεις

Σε εξαιρετικές καταστάσεις, όπως **πόλεμος, ένοπλη σύρραξη ή φυσικές καταστροφές**, μπορεί να εξετάζονται εξαιρέσεις από τους ανωτέρω κανόνες.

Κάθε τέτοια εξαίρεση πρέπει να είναι **προσωρινή**, να περιορίζεται αποκλειστικά στη διάρκεια της έκτακτης ανάγκης και να εφαρμόζεται με τη μέγιστη δυνατή προσοχή, ώστε να διατηρείται η ποιότητα και η ακεραιότητα της εκπαίδευσης στην ψυχοθεραπεία.

Οποιοσδήποτε άλλες εξαιρέσεις ή αποκλίσεις από τις ανωτέρω κατευθυντήριες οδηγίες, συμπεριλαμβανομένων εκπαιδευτικών στοιχείων, διαδικτυακής συμμετοχής ή παραγόντων που σχετίζονται με το εκάστοτε πλαίσιο, **θα εξετάζονται και θα αποφασίζονται από την ΤΑC κατά περίπτωση**.